

POWIATOWY
URZĄD PRACY
18-300 ZAMBRÓW
ul. Fabryczna 3
NIP 723-11-95-846
fax (086) 271 41 59, tel. (086) 270 82 10
OR.0143.4.2019

URZĄD MIASTA ZAMBRÓW
W F E Y N E E O
KANCELARIA OGÓLNA
2019-05-31
Nr ..... 22 61. .... ilość zał.....
podpis ..... *Krymska* .....

WO P.7. Gronostaj'ska
31.05
2019

Zambrów, 30.05.2019

Urząd Miasta
Zambrów

Biuro Rady
03.06.2019

Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie odpowiadając na pismo z dnia 24.05.2019r. znak Or.0003.3.2019 przekazuje informacje na temat działań jakie mogą być realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych.

Z jakich form pomocy może korzystać osoba niepełnosprawna zarejestrowana w urzędzie pracy?

Osoba niepełnosprawna może być zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako:

- **bezrobotny** – to osoba, która posiada ustaloną niepełnosprawność, jednak nie jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego.
- **poszukujący pracy** – to osoba, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego.

Osoba z orzeczonym stopniem o niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego” może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej.

Ponadto, osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może również korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

- 1) szkoleń;
- 2) stażu;
- 3) prac interwencyjnych;
- 4) przygotowania zawodowego dorosłych;
- 5) badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji;
- 6) zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji;
- 7) finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji;
- 8) studiów podyplomowych;
- 9) szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową;
- 10) bonu na zasiedlenie;
- 11) bonu szkoleniowego;
- 12) bonu stażowego.

Dla osób niepełnosprawnych posiadających status „poszukującej pracy”, a nie pozostających w zatrudnieniu, przewidziane są usługi urzędu pracy i instrumenty finansowane ze środków PFRON. Zarówno w roku 2018 jak i 2019 osoby niepełnosprawne nie korzystały z wymienionego wsparcia. W 2018 osoba zrezygnował z ubiegania się o środki na własną działalność gospodarczą, a 2019 urząd nie posiadał środków z tego tytułu.

Jeśli chodzi o oferty pracy dla osób niepełnosprawnych pozyskane przez PUP Zambrów w roku 2018-13 stanowisk pracy, do 29.05.2019- 3 stanowiska.

Na terenie miasta Zambrów istnieje Środowiskowy Dom Samopomocy wspierający osoby z różnymi niepełnosprawnościami. Ponadto w latach 2012-2017 na terenie miasta funkcjonował Zakład Aktywności Zawodowej KRES, niestety przeniósł swoją siedzibę do Łomży, proponując swoją usługę osobom z tamtego terenu.

Odnosząc się do potencjalnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych - lista zakładów pracy chronionej zamieszczona została na stronie: www.zpchr.pl. O przywilejach w pracy jakie posiada osoba niepełnosprawna można dowiedzieć się na stronie <http://zambrow.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/dla-niepelnosprawnych>.

Obecnie na terenie miasta Starostwo Powiatowe w Zambrowie tworzy Centrum Integracji Społecznej, w którym będzie możliwa aktywizacja osób niepełnosprawnych.

Olczewski

Or.054. 1.2017

WO P.M. Gronostarska

31.05

2219

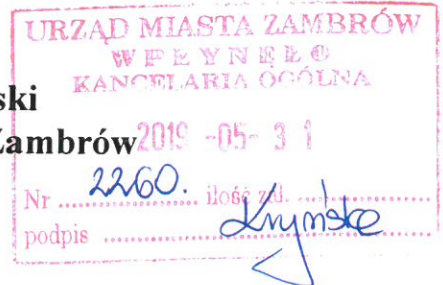
Zambrow, 11.05.2017r.

Biuro Rady
03.06.2019

Sz. Pan

Kazimierz Dąbrowski

Burmistrz Miasta Zambrow 2019-05-31

Odpowiedź na interpelację

W związku z interpelacją Pani Grażyny Anny Wyszynskiej, radnej Rady Miasta Zambrow, z dnia 21.05.2019r., przekazaną do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zambrowie w dniu 24.05.2018r., dotyczącą zapytania, z jakich form pomocy mogą skorzystać osoby niepełnosprawne w Zambrowie, przedkładam informację w tej sprawie.

Miejski Ośrodek Pomocy społecznej udziela pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie swego działania, w oparciu o różne ustawy, i tak:

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j.Dz.U.2018.1508 ze zm)

Jedną z przyczyn udzielania pomocy jest wymieniona w art. 7 pk 5 ww. ustawy niepełnosprawność.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód, nie przekracza kwoty 701 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
  - 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 528 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
  - 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”,
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15, m.in. niepełnosprawności, lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej

Za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych,
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach,
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu nie wlicza się jednorazowego świadczenia socjalnego, zasiłku celowego, pomocy materialnej mającej charakter socjalny lub motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty, wartości świadczeń w naturze oraz świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych, świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693), dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego, świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. 2016.195) oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016.575), świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007r. o Karcie Polaka (Dz. U. 2014.1187, 2015.1274, 2016.753).

W sytuacji posiadania gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 288 zł do 30 września, a od 1 października 308 zł.

Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o następujące formy pomocy, które przyznawane są po złożeniu wniosku, po przeprowadzeniu wywiadu rodzinnego środowiskowego i spełnieniu prawem wymaganych kryteriów:

1. Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy (całkowita niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; art. 6 pkt 1 ww. ustawy), jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż 645zł.
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

2. Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

3. Zasiłek okresowy, przysługuje w szczególności ze względu m.in. na niepełnosprawność, a wysokość zasiłku ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie.
- 2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny a dochodem tej osoby/rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie, a okres na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy ustala MOPS na podstawie okoliczności sprawy.

4. Zasiłek celowy, który może być przyznany m.in z powodu niepełnosprawności, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być też przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego w tym przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu.

W związku z tym, że ustawa o pomocy społecznej nie określa wysokości zasiłku celowego, wyznacznikami jej ustalania, w praktyce MOPS w Zambrowie, z jednej strony jest sytuacja materialna wnioskodawcy i cel na który zasiłek jest przyznawany, a z drugiej, możliwości finansowe Ośrodka na tę formę pomocy i liczba ubiegających się o tę pomoc rodzin.

5. Zasiłek celowy specjalny, może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Wysokość zasiłku celowego specjalnego nie może przekraczać odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny i nie podlega zwrotowi.

Ze świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej osoby z niepełnosprawnością mogą skorzystać z niżej wymienionych form:

1. **Schronienie** – osoba ma prawo do schronienia, jeśli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.
2. **Usługi opiekuńcze** w miejscu zamieszkania, przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
3. **Skierowanie do domu pomocy społecznej** przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.

1. **Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** – na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka, przysługuje na dziecko w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,

2. **Zasiłek pielęgnacyjny** – przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 r.ż., jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 r.ż., legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21.r.ż.

Ustawodawca określił również przypadki, w których zasiłek pielęgnacyjny nie będzie przysługiwał. Zatem zasiłku nie otrzyma osoba, która:

- posiada uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego,
- jest umieszczona w instytucji zapewniającej nieodpłatne całodobowe utrzymanie, np. dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.

Ponadto zasiłek nie zostanie przyznany, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego do 31 października 2019r 184,42 zł., a od 1 listopada 2019 r. zasiłek będzie wynosił 215,84 zł.

3. **Specjalny zasiłek opiekuńczy**

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682 oraz z 2018 r. poz. 950) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub

2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty aktualnie 844 zł.

W przypadku gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki, o którym mowa w ust. 2, uważa się dochód następujących członków rodziny:

1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

a) osoby wymagającej opieki,

b) rodziców osoby wymagającej opieki,

c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,

d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,

e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-d, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia

- z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz;

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

a) osoby wymagającej opieki,

b) małżonka osoby wymagającej opieki,

c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,

d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia

- z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

W przypadku gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076 i 1544), uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,

b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,

c legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

- 2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

4. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje w wysokości 1583,00 zł miesięcznie:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
  - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,

- b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 2) osoba wymagająca opieki:
- a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
- Zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2016.1860).

Jednorazowe świadczenie w wys. 4000 zł, przysługuje z tytułu urodzenia żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu lub chorobie zagrażającej życiu, wystawionego przez określonego w ustawie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017, poz. 180)

Ponadto osoby niepełnosprawne mogą skorzystać też z:

Dodatku mieszkaniowego, który, zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy przysługuje:

- 1) najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- 2) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- 3) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z wyżej wymienionych tytułów.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu. Do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, dodatków dla sierot

zupelnych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, dodatku energetycznego, zapomogi pieniężnej, o której mowa w przepisach o zapomodze pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r., świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 marca 2015r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i poz. 1220), świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017r. poz.1851 ze zm.), oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz.697 ze zm.) dopłaty do czynszu, o której mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz.U. 2018.1540) oraz świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz.U. 2018.2529).

Zgodnie z art. 4 ustawy przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy, samodzielnie zajmującą lokal albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę, wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami (tj. czynsz, opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej, zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną, odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego, inne opłaty za używanie lokalu mieszkalnego, opłaty za energię ciepłą, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych, wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału), przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą, z zastrzeżeniem ust. 2, dodatek w wysokości:

- 1) 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym,
- 2) 12% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2-4-osobowym,
- 3) 10% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Zastrzeżenie z ust. 2 to, jeżeli średni miesięczny dochód, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest równy lub wyższy od 150% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 100% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, lecz nie przekracza odpowiednich wysokości średnich miesięcznych dochodów wymienionych w art. 3 ust. 1, wówczas dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmuje się wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości:

- 1) 20% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym,
- 2) 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2-4-osobowym,
- 3) 12% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (tj. Dz.U.2018.755)

Dodatek energetyczny, zryczałtowany, przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej (osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych i która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej). Z dodatku energetycznego również może skorzystać osoba niepełnosprawna o ile spełnia warunki określone w ww. ustawie.

Zgodnie z art. 5c ust. 2 ustawy Prawo energetyczne dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym.

Wysokość limitu wynosi:

- 1) 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;

- 2) 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
- 3) 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób;

Miesięczna wysokość dodatku energetycznego od 1 maja 2019r. do 30 kwietnia 2020r. wynosi:

- dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną – 11,37 zł
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób – 15,80 zł
- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób – 18,96 zł

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Zbąszewie

mgr Jolanta Komorowska

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE
18-300 Zambrów, ul. Fabryczna 3
tel. 36-271 06 69
Regon 450690683 NIP 723144481

Zambrów, 2019.05.28

PCPR.0715.45.2019

Pan Kazimierz Dąbrowski
Burmistrz Miasta Zambrów

OR
9-6B/10r/19
2019/19

Biurowo Rady
30.05.2019

Odpowiadając na Pana pismo z dnia 24.05.2019 r. Or.0003.3.2019 informuję, iż zgodnie z art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz.U.2018.511) do zadań realizowanych przez powiat należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
  - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 6a) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 7) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
- 9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a i art. 26g;
- 9b) realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e;
- 9c) zlecanie zadań zgodnie z art. 36;
- 10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- 11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;
- 12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- 13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Zadania, o których powyżej mowa:

1) w pkt 1 lit. a i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 4, 5, 7 i 8 - są realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie;

2) w pkt 1 lit. b i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 9-9b oraz 10-13 - są realizowane przez powiatowe urzędy pracy.

Ponadto zgodnie z wyżej wymienioną ustawą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie jest realizatorem programu „Aktywny samorząd”.

W 2019 roku realizowane są następujące formy wsparcia w Module I:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

1. Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
  2. Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
  3. Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);
  4. Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);
2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
1. Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk);
  2. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
  3. Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);
  4. Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);
  5. Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
1. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
  2. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
  3. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
  4. Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą

problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie jest również realizatorem Programu wyrównywania różnic międzyregionami.

Adresatami pomocy mogą być dla:

1. Obszaru B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) – powiaty lub podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy;
2. Obszaru C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) – gminy, powiaty, organizacje pozarządowe;
3. Obszaru D (likwidacja barier transportowych):
  1. placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
  2. jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej;
4. obszaru E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) – gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe;
5. obszaru F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) – jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe;
6. obszaru G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) - powiaty.

Ponadto Powiat Zambrowski prowadzi **Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Legionowa 1** zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U.2018.1508), ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U.2018.1878) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. 2010.238.1586). W 2018 roku z 32 miejsc skorzystało 28 uczestników.

Placówka, jak wiele innych tego typu, zapewnia osobom niepełnosprawnym spełnienie wartości w postaci: akceptacji, bycia częścią grupy społecznej oraz przynależności do „rodziny”, przyjaciół. Zajęcia w domu były zorganizowane w pracowniach, które realizowały indywidualne plany wspierająco - aktywizujące uczestników zgodnie z rocznymi programami dla osób typu A (osoby przewlekłe psychicznie chore), B (osoby upośledzone umysłowo) i C (osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych). Oferta domu opiera się na działaniach długoterminowych, a formy pomocy dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej z osób uczestniczących w zajęciach. Każdy uczestnik rozwija się we własnym tempie, bez presji czasu. Wymiernym efektem prowadzonych zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zambrowie jest:

- zminimalizowanie bezczynności, która pogłębia zmiany chorobowe i zaburza funkcjonowanie w życiu codziennym;
- podniesienie poczucia własnej wartości poprzez aktywizację na poszczególnych zajęciach;
- nabycie w domu umiejętności organizowania czasu wolnego co pozytywnie wpływa na życie codzienne;
- nabycie umiejętności radzenia sobie w życiu i radzenia sobie z chorobą i stresem.

Na terenie działania Powiatu Zambrowskiego funkcjonuje **Warsztat Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie**, który obejmuje rehabilitację zawodowo- społeczną 40 osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa odbywała się w grupach 5 osobowych w ośmiu następujących pracowniach terapeutycznych:

- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni artystycznej,
- pracowni krawiecko – hafciarskiej,
- pracowni multimedialnej,
- pracowni poligraficzno – reklamowej,
- pracowni stolarsko – technicznej,
- pracowni ogrodniczo – bukieciarskiej
- pracowni rękodzieła artystycznego

zgodnie z Planem Działalności Warsztatu i Programami poszczególnych pracowni.

Podejmowane działania zmniejszają skutki niepełnosprawności oraz przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

KRAJEWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

mgr Jadwiga Krajewska